# PARLAMENTUL EUROPEAN

*2004* *2009*

*Comisia pentru libertăţi civile, justiţie şi afaceri interne*

PROVIZORIU
**2007/2196(INI)**

25.9.2007

# PROIECT DE RAPORT

privind protecţia diplomatică şi consulară a cetăţenilor Uniunii în ţările terţe
(2007/2196(INI))

Comisia pentru libertăţi civile, justiţie şi afaceri interne

Raportor: Ioannis Varvitsiotis

PR_INI

## CUPRINS

**Pagina**

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN .....3

## PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

**privind protecția diplomatică şi consulară a cetățenilor Uniunii în țările terțe (2007/2196(INI))**

*Parlamentul European,*

– având în vedere Cartea verde a Comisiei Europene din 28 noiembrie 2006 privind protecția diplomatică şi consulară a cetățenilor Uniunii în țările terțe (COM(2006) 712),

– având în vedere articolul 45 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru libertăți civile, justiție şi afaceri interne şi avizul Comisiei pentru afaceri externe, precum şi cel al Comisiei pentru dezvoltare şi al Comisiei pentru afaceri juridice (A6 0000/2007),

A. întrucât reprezentarea statelor membre în țările terțe este inegală;

B. întrucât doar în trei țări din lume (China, Rusia şi Statele Unite) există o reprezentanță diplomatică şi consulară a fiecăruia dintre statele membre ale UE; întrucât, în 107 țări, nu sunt reprezentate decât 10 state membre, iar în anumite destinații frecventate, precum Maldive, această reprezentare este inexistentă;

C. întrucât, ca răspuns la creşterea numărului de cetățeni ai Uniunii care călătoresc, 180 de milioane de bilete de transport fiind vândute în 2006, sau îşi au reşedința în afara Uniunii, prezența europeană prin intermediul delegațiilor Comisiei Europene ar putea fi luată în considerare într-un efort comun de punere la dispoziție a resurselor, pentru a compensa limitele rețelelor consulare şi diplomatice ale statelor membre;

D. întrucât acquis-ul comunitar în domeniu este insuficient şi se limitează la Decizia 95/553/CE a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului din 19 decembrie 1995, privind protecția cetățenilor Uniunii Europene prin reprezentanțele diplomatice şi consulare[1] şi la schimbul de informații între statele membre din cadrul COCON, grupul de lucru din cadrul Consiliului UE, însărcinat cu cooperarea consulară şi care are ca scop organizarea de schimburi de informații privind bunele practici naționale;

E. întrucât inițiativa Comisiei vizează, prin Cartea sa verde, să contribuie la concretizarea articolului 20 din Tratatul CE (în mare parte ignorat), care prevede dreptul fiecărui cetățean european ca, în absența unei ambasade sau a unui oficiu consular al statului său membru, acesta să beneficieze oriunde de protecție diplomatică şi consulară stabilită pe baza principiului nediscriminării;

F. întrucât, în acest sens, Comisia:

- reaminteşte articolul 46 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care consacră dreptul la protecție consulară şi diplomatică ca un drept fundamental al cetățeanului european;

[1] JO L 314, 28.12.1995, p. 73.

- îndeplineşte obligaţia de revizuire, prevăzută în termen de cinci ani de la intrarea în vigoare, în mai 2002, a Deciziei 95/553/CE;
- anticipează cel de-al cincilea Raport al Comisiei privind cetăţenia Uniunii, care constituie o ocazie privilegiată pentru a anunţa iniţiativele referitoare la consacrarea unui drept veritabil la protecţie diplomatică şi consulară;

G. întrucât, cu toate acestea, cadrul juridic existent a fost interpretat în mod restrictiv, incluzând protecţia diplomatică sau consulară în domeniul restrâns al relaţiilor interguvernamentale, reglementat prin Convenţia de la Viena din 1963 şi nu prin articolul 20 din tratat;

H. întrucât există diferenţe de natură şi de structură şi diferenţe referitoare la iniţierea acestor proceduri între protecţie diplomatică şi consulară, deoarece, dacă protecţia consulară poate fi, cel puţin în anumite cazuri, obligatorie, cea diplomatică s-a înscris întotdeauna în cadrul unei puteri discreţionare sau cel puţin în cadrul relaţiilor interstatale;

I. întrucât, dimpotrivă, Tratatul de la Maastricht a creat cetăţenia europeană, care derivă din cetăţenia statelor membre, şi întrucât trebuie, încă de pe acum, să se încerce armonizarea protecţiei diplomatice şi consulare aferente, etapă esenţială a „procesului necesar de introducere în sfera de acţiune comunitară a pilonului JAI”;

J. întrucât, din acest punct de vedere, este necesar să se creeze fără întârziere condiţiile revizuirii deciziei din 1995, în sensul extinderii sale, şi să se includă fără ambiguitate protecţia diplomatică;

K. întrucât statele membre iau deja iniţiative, precum cele ale „statului pilot” şi cele privind exerciţiile comune de simulare, care să permită un răspuns mai prompt în cazul unei crize şi/sau a unor circumstanţe excepţionale, la care Comisia şi-ar putea aduce contribuţia în domeniul evaluării;

L. întrucât există încă reţele insuficient exploatate, precum cea a consulilor onorifici, care reprezintă totuşi o resursă semnificativă căreia trebuie să i se acorde sprijinul necesar;

1. aprobă fără rezerve iniţiativa Comisiei, care respinge o interpretare superficială a articolului 20 din Tratatul CE şi vizează să pună bazele unui veritabil drept fundamental armonizat al protecţiei diplomatice şi consulare pentru fiecare dintre cetăţenii europeni;

2. sprijină Comisia în eforturile sale de a elabora o strategie ambiţioasă pe termen lung, în cadrul căreia informarea şi comunicarea vor fi elemente-cheie;

3. sugerează Comisiei să propună, fără întârziere, Consiliului, pe lângă obligaţia sa de a elabora un raport la fiecare trei ani referitor la cetăţenia Uniunii, în conformitate cu articolul 22 din Tratatul CE, adoptarea unor concepte comune şi a unor orientări stricte, menite să lanseze procesul esenţial de armonizare;

4. încurajează Comisia să acţioneze încă de pe acum în favoarea unei structuri raţionalizate care va permite punerea imediată în comun a mijloacelor şi a intensificării distribuţiei celor mai bune practici, printr-un inventar imediat al tuturor mijloacelor publice şi private

disponibile, care pot fi mobilizate în acest domeniu şi a instituirii diferitelor colaborări între numeroşii actori care s-au oferit (ca răspuns la consultarea Comisiei) să participe la activităţi (statele membre, dar şi consulatele onorifice, colectivităţile locale, ONG-uri);

5. solicită intensificarea eforturilor în materie de comunicare şi informare, în special prin:
   - punerea la dispoziţie a unui număr telefonic european unic, care ar permite tuturor cetăţenilor Uniunii să aibă acces la un centru de informare care să le permită obţinerea tuturor informaţiilor utile în cazul unei situaţii critice care ar declanşa procesul de protecţie consulară, şi, în special, lista actualizată cu coordonatele ambasadelor şi ale consulatelor statelor membre la care au dreptul să se adreseze;

   - sensibilizarea mediilor profesionale implicate în şederea (de scurtă sau lungă durată) a cetăţenilor Uniunii în ţările terţe, prin difuzarea de broşuri adaptate sectoarelor lor de activitate;

   - crearea, sub responsabilitatea sa, a unei pagini de internet armonizate, care să conţină informaţiile necesare călătorilor, prin efectuarea unei compilaţii şi/sau a unei sinteze a tuturor sfaturilor acordate acestora de către fiecare stat membru;

6. îndeamnă Comisia să elaboreze o recomandare adresată statelor membre, invitându-le să reproducă articolul 20 din Tratatul CE în paşapoartele resortisanţilor lor;

7. solicită Comisiei ca, în conformitate cu articolul 192 alineatul (2) din Tratatul CE, să prezinte o propunere de modificare a Deciziei 95/553/CE, pentru a include în cadrul acesteia, în mod explicit, următoarele:
   - protecţia diplomatică;
   - identificarea şi repatrierea rămăşiţelor pământeşti;
   - simplificarea procedurilor de acordare a asistenţei financiare;

8. sprijină, fără echivoc, iniţiativa anunţată deja prin raportul Barnier privind crearea de „birouri comune” în cele patru zone „test” din Caraibe, Balcani, Oceanul Indian şi Africa de Vest şi încurajează Comisia să lanseze, în paralel cu înfiinţarea acestor „birouri comune”, o campanie de informare orientată către cetăţenii Uniunii cu reşedinţa în aceste zone, pentru ca aceştia să îndeplinească formalităţile necesare înregistrării lor;

9. consideră că, până la momentul în care birourile comune îşi vor asuma integral funcţiile consulare cele mai importante (emiterea de vize, legalizarea de documente etc..), Comisia ar trebui să contribuie la eforturile realizate de statele membre pentru îmbunătăţirea cooperării, în special:
   - în materie de evaluare şi analiză a exerciţiilor şi a simulărilor realizate sub egida statelor „pilot”, pentru a îmbunătăţi şi mai mult capacităţile acestora de coordonare şi reacţie, în cazul unor situaţii excepţionale;
   - în materie de coordonare şi punere la dispoziţie a capacităţilor logistice şi a resurselor de care dispun în domeniul protecţiei civile;

10. invită, de asemenea, Comisia să recurgă, atât cât este posibil, la cursuri de formare şi la tehnologie pentru a remedia anumite carenţe şi/sau pentru o mai bună utilizare a anumitor resurse ce rămân exploatate insuficient; din această perspectivă, Comisia ar trebui în

special să îşi mobilizeze resursele pentru a finanţa cursuri de formare specifice, ţinute de diplomaţi şi agenţi consulari experimentaţi ai statelor membre, în beneficiul consulilor onorifici numiţi deja în ţările terţe; aceste cursuri de formare vor fi ţinute ulterior şi în beneficiul agenţilor Uniunii Europene, odată ce „birourile comune”, iar apoi delegaţiile Uniunii vor deveni efectiv responsabile de funcţiile consulare ce sunt astăzi exercitate, în mod exclusiv, de reprezentanţele statelor membre;

11. încredinţează Preşedintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluţie Consiliului şi Comisiei.